

*Hoe de abt ende Poncius int weder keeren van
Jerusalem na Romen trocken, ende
hoe sy Heliam vonden.*

[30]

Als de abt ende Poncius hun devotien gedaen hadden te Romen, soo keerden sy weder in hun lant. Ende als sy inden wege waren, so wilde Godt dat sy verdolen souden, ende sy gingen in een wildernisse,¹ daer sy niet en wisten vanden weghe. Soo geviet na veel reysens dat sy quamen by het casteel dat Helias had doen maken, ende Poncius seyde: “Siet, wy zijn in ons lant!”

De abt seyde: “My dunct dat wy noch verre daer af zijn.”

Doen seyde Poncius: “Heere, so is dit slot heel gelijk den slot van Billoen.”

Na dese woorden, om dat de nacht aen quam, so gingen sy ter herbergen in een dorp by tkasteel, ende sy ontboden den prochiaen² vant dorp om te weten in wat lande [dat] sy waren.

Doen seyde de prochiaen: “Ghy zijt gepasseert tgroot bosch van Ardennen, ende nu zijdy comen tot aent slot van Billoen.”

Doen seyde de abt: “Hoe can dat wesen? Wy zijn uutten lande dat ghy noemt, ende wy zijn noch veel mijlen daer af.”

Doen seyde de prochiaen: “Tis waer! Ick heb int lant gheweest daer ghy af seght, maer dit slot is genoemt Billoen, om dat Helias, de zone van koninc Oriant, trac tot Nimmegen by den geleyde van een swaen, daer hy eenen kamp sloech teghen den grave van Franckenborch, daerom de keyser hem te wijve gaf de hertoginne van Billoen, daer ghy af spreect, so dat hy ontrent seven jaer daer was. Daer nae keerde hy weder in dit lant by den geleyde vanden swane, ende int weder keeren dede hy maken een casteel ende noemdet Billoen.”

Als Poncius dit hoorde, soo kende³ [h]y wel dat hy tijdinge soude hebben, ende dancte Godt. Doe seyde hy totten prochiaen: “Heere,

1. wildernisse: ongerepte natuur (die bij de middeleeuwers in laag aanzien stond omdat ze moeilijk begaanbaar was), onherbergzaam gebied

2. prochiaen vant dorp: pastoor van de dorpskerk

3. kende: begreep, besefte

de coninc ende coninginne die ghy seght te wesen sijn vader ende moeder, woonense hier in dit casteel?”

De prochiaen seyde: “Jae[t], want sy beminden hunnen zoone Helias soo seer dat sy gelaten hebben Lillefoort ende zijn hier comen wonen.”

Poncius seyde: “Is Helias doot!?”

“Neen!”, seyde de prochiaen. “Ic heb hem noch binnen⁴ ses dagen ghesien, ende Godt heeft menich schoon mirakel door hem ende sijn gebeden vertoont. Hy is nu een religieus in een clooster dat sijn vader hevet doen maken, daer hy Godt dient in penitentie.”

Doen seyde Poncius: “Nu, Godt sy gelooft dat ick tijdinghe van hem ghehoort hebbe!”

Ende Poncius bleef verblijft alle den nacht.

4. noch binnen ses dagen: nog geen zes (5 volgens onze manier van tellen) dagen geleden